

З точки зору системного підходу, управління ефективністю діяльності – це система принципів і методів розроблення, реалізації та моніторингу управлінських рішень за всіма напрямками діяльності підприємства, яка потребує формування відповідних показників ефективності (у процесі операційної, інвестиційної, фінансової діяльності), забезпечення (організаційного, інформаційного, технічного), підтримки і регулювання (оптимізація процесів планування, підтримки, контролю).

За підходом збалансованої оцінки ефективності, результати роботи фармацевтичного підприємства розглядаються з таких точок зору: покупця (задоволеність споживачів, вплив на суспільство); з точки зору компанії (оцінка загального керівництва, управління процесами, управління персоналом, розробка і реалізація стратегії); оцінка з позицій новаторства і навчання (задоволеність персоналу, корпоративна культура, психологічний клімат); фінансова точка зору (використання ресурсів, фінансові результати, фінансовий стан).

Серед критеріїв оцінки ефективності діяльності підприємства можна відокремити такі: ефективність використання основних засобів; ефективність використання оборотних активів; ефективність використання капіталу підприємства; ефективність використання трудових ресурсів; вартість підприємства.

Висновки. Таким чином, ефективність діяльності є основним завданням підприємства, яке потребує системного підходу до управління. Удосконалення системи менеджменту підприємства стимулює зростання ефективності діяльності фармацевтичного підприємства, сприяє максимізації фінансових результатів та оптимізації використання ресурсів.

АНАЛІЗ ЗМІН В РЕЦЕПТУРНОМУ ВІДПУСКУ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ

Колодна А. П.

Науковий керівник: Лебедин А. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. Інфекції, що викликані резистентними бактеріями є причиною більше 2 млн. випадків захворювань та 25 тис. смертей на рік у країнах Європи. Неконтрольоване вживання антибіотиків, неправильний прийом цих лікарських засобів (ЛЗ) завдає непоправної шкоди здоров'ю. Формуються антибіотико-резистентні штами, які надалі не реагують на лікування наявним арсеналом протимікробних ЛЗ.

Мета дослідження. Провести аналіз змін в рецептурному відпуску антибактеріальних препаратів.

Матеріали та методи. Логічний, історичний, структурний аналіз.

Результати дослідження. У квітні 2022 році було заплановано поетапний перехід на відпуск рецептурних антибактеріальних ЛЗ з аптек за електронним рецептом (е-рецептом). З 1 серпня 2022 року запроваджено е-рецепт на антибактеріальні ЛЗ для системного застосування за АТХ-кодом J01. Реєстрація відпуску даної групи ЛЗ за електронним рецептом здійснюватиметься в електронній системі, відповідно до Порядку ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я,

затвердженого наказом МОЗ України від 28.02.2020 р. № 587. Електронний рецепт виписуватиметься на одне найменування антибактеріального лікарського засобу за міжнародною непатентованою назвою. Термін дії електронного рецепта становитиме 30 календарних днів з дати його виписування. Е-рецепт спростить аптечним закладам виконання вимог законодавства щодо рецептурного відпуску ЛЗ. Здійснювати відпуск антибіотиків та погашати е-рецепти в аптеці зможуть уповноважені особи зареєстровані фармацевти та асистенти фармацевта, які є відповідальними особами за відпуск ЛЗ у аптечних закладах. Протягом перехідного періоду до 01.01.2023 року аптечний заклад має підготуватися до повноцінного переходу на відпуск рецептурних ЛЗ винятково за е-рецептом.

Висновки. Регулювання відпуску антибіотиків за е-рецептом дозволить відстежувати дані про доцільність призначення й об'єми використання антибіотиків в Україні, у такий спосіб запобігаючи антибіотико-резистентності, тобто стійкості до антибіотиків. Антибіотико-резистентність згідно ВООЗ є однією з десяти найбільших загроз для людства. Прогнозують, що до 2050 року від стійкості до антибіотиків щороку помиратиме 110 млн. людей.

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Мала О. Д.

Наукові керівники: Бевз О. В., Перехода Л. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

elenamdance@gmail.com

Вступ. Забезпечення безпеки та ефективності косметичної продукції регулюється та контролюється в усьому світі. Однак регуляторні підходи кожної країни можуть суттєво відрізнятися та впливати на конкурентоспроможність та економічну життєздатність галузі. Актуальним є порівняння нормативних вимог України, Європейського Союзу (ЄС) та Сполучених Штатів Америки (США) щодо класифікації, категоризації косметики та вимог до реалізації (експорту/імпорту).

Мета дослідження. Розглянути нормативно-правову базу України, США та ЄС та порівняти вимоги, що висуваються до якості косметичної продукції.

Матеріали та методи. Виконання даного дослідження проводили шляхом узагальнення та системного аналізу законодавчої бази України, США та ЄС.

Результати дослідження. Косметична промисловість — це глобальний сектор, який постійно розвивається. За останні десятиліття розширились галузеві інновації, що призвело до появи широкого асортименту нових продуктів та збільшення продажів. Лише у 2020 році світовий ринок косметики оцінювався в 341,1 мільярда доларів США і очікується, що до 2030 року він досягне 560,5 мільярдів доларів США. За рахунок інноваційності, швидкозмінності і складності, косметична промисловість потребує регулювання для гарантування безпеки та якості продукції та уникнення негативного впливу на здоров'я споживача. Однак нормативно-правові бази ринків/країн відрізняються між собою і далекі від гармонізації, що значно ускладнює можливість для глобальної індустрії продажу одного й того продукту на всіх ринках. Було зроблено кілька зусиль для гармонізації нормативно-правової бази в усьому світі